

Llatí

Codi: 100625
Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500248 Llengua i Literatura Espanyoles	FB	1	1
2502533 Estudis Francesos	FB	1	1
2503998 Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	FB	1	1
2504211 Llengua i Literatura Espanyoles	FB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Oscar Luis Cruz Palma
Correu electrònic: oscar.delacruz@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Ulisse Cecini

Prerequisits

Aquesta assignatura 100625 Llatí serà impartida en dos grups: un per als estudiants amb coneixements elementals de llatí i un altre per als estudiants sense coneixements d'aquesta llengua. La distribució dels dos grups es farà d'acord amb el currículum de Secundària (o d'altres documents acadèmics acreditatius de cursos anteriors a l'actual -segons l'accés universitari-).

Els estudiants del Grau d'Estudis Francesos han de cursar aquesta assignatura a la UB i seguir les indicacions de la Guia Docent de la UB.

Objectius

Establir una descripció sincrònica de la gramàtica del llatí clàssic.

Proporcionar les eines teòriques per a la identificació de les estructures morfosintàctiques, així com de la fonètica, fonologia, lèxic i semàntica de la llengua llatina, en quant llengua flexiva.

Posicionar el llatí en el marc de les llengües indoeuropees i com origen de les llengües romàniques.

Familiaritzar l'alumnat amb les etimologies i amb els principals mecanismes de formació del lèxic clàssic.

Traçar coordenades bàsiques (gèneres, temes, personatges, tòpics...) de la literatura llatina.

Competències

Llengua i Literatura Espanyoles

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Estudis Francesos

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Llengua i Literatura Espanyoles

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i la comprensió dels textos llatins.
2. Aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i comprensió dels textos llatins.
3. Explicar oralment o per escrit l'origen de les llengües romàniques a partir del llatí en el marc de la família de les llengües indoeuropees, així com els conceptes de lingüística comparada i llatí vulgar.

4. Identificar el contingut d'una obra literària clàssica (temes, personatges, tòpics...) en diferents realitzacions posteriors de la cultura occidental (arts plàstiques i literatura).
5. Localitzar la informació en la bibliografia secundària de referència.
6. Reconèixer els elements comuns entre el llatí i les llengües romàniques: etimologia, formació del lèxic i morfologia.
7. Resoldre exercicis d'aplicació de coneixements gramaticals.
8. Utilitzar amb eficàcia i de manera autònoma les eines filològiques bàsiques.

Continguts

Programa

Propedèutica i metodologia

I1: Presentació d'instruments per a l'estudi de la filologia clàssica.

Temes de gramàtica

G1: Prosòdia llatina: la pronunciació del llatí i la seva lectura (en prosa i en vers).

G2: El llatí com a llengua flexiva: declinacions i conjuncions llatines.

G3: Fonaments de sintaxi llatina clàssica

Temes de lingüística

Lg.1: Etapes històriques de la llengua llatina amb introducció dels conceptes de lingüística comparada i llatí vulgar.

Temes de literatura

Lt. 1: Principals obres literàries clàssiques (gèneres, temes, personatges, tòpics) i la seva tradició.

Metodologia

A l'inici del curs, els professors oferiran un dossier per a l'estudi de la matèria. Aquest dossier detallarà més la bibliografia i els continguts.

També a l'inici del curs, el professor transmetrà el calendari per a l'avaluació de les activitats.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat empleni les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Descripció de la fonètica, morfologia i sintaxi llatina	18	0,72	3, 6, 7
Descripció del panorama literari llatí	13	0,52	4, 5
Presentació d'instruments filològics	3,5	0,14	5, 8

Tipus: Supervisades

Suport en l'estudi de la literatura llatina	4	0,16	3, 5, 6, 7, 8
Suport en l'estudi dels fonaments de la gramàtica llatina	4	0,16	3, 5, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi de la gramàtica llatina	66,5	2,66	3, 6, 7, 8
Estudi del panorama literari llatí	36,5	1,46	4, 5

Avaluació

La nota final s'obtéindrà aplicant les proves i els criteris següents:

1. La qualificació final de l'assignatura serà la mitjana de les activitats d'avaluació següents:

En dues proves parcials, amb un valor del 33% cadascuna: cada prova serà acumulativa dels continguts vistos anteriorment durant el curs respecte a la data fixada.

Realització d'un examen final, amb un valor del 34%, sobre els temes de gramàtica, de lingüística i de literatura llatines.

2. Per sumar el resultat obtingut de les proves parcials a la nota de l'examen final, caldrà haver obtingut 1,7 punts en aquest últim.

3. Es considerarà "no avaluable" l'estudiant que no hagi realitzat l'examen final.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

4. Reavaluació: Tenint en compte els criteris indicats sobre l'avaluació, els estudiants que no hagin obtingut un mínim de 5 punts (aprovat) podran fer un examen de reavaluació en la data i horari que indiqui la Secretaria de la Facultat. Tanmateix la reavaluació donarà opció a un màxim de 5 punts (aprovat).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
1a prova	33%	1,5	0,06	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8
2a prova	33%	1,5	0,06	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8
examen final	34%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

N.B.: A més de les obres recomenades a continuació, a classe es presentaran altres referències,

especialment aquelles relacionades amb els Instruments filològics (diccionaris, col·leccions de textos, revistes, pàgines web, etc.). Considerem que les obres citades són importants, però és ideal que l'estudiant arribi a descobrir altres referències científiques durant al seu estudi.

Gramàtiques llatines (selecció)

X. Espluga i Corbalán - M. Miró i Vinaixa (s.d.), *Llengua llatina. Morfologia, sintaxi i traducció del llatí*, UOC.

J. Marouzeau (19542), *Introduction au latin*, Paris.

J. Marouzeau (19554), *La prononciation du latin (histoire, théorie, pratique)*, Paris.

E. Valentí Fiol (19938), *Gramática de la lengua latina*, Barcelona.

E. Valentí Fiol (198717), *Sintaxis latina*, Barcelona.

Manuale de literatura llatina (selecció)

Bickel, E. (1982), *Historia de la literatura romana*, Madrid.

Bieler, L. (1969), *Historia de la literatura romana*, Madrid.

Büchner, K. (1968), *Historia de la literatura latina*, Barcelona.

Cavallo, G. - Fedeli, P. - Giardina, A. (1989-2005), *Lo spazio letterario di Roma antica*. Vols. I-VI, Roma.

Codoñer, C. (ed.) (1997), *Historia de la literatura latina*, Madrid.

Fuhrmann, M. (ed.) (1985). *Literatura romana*. Madrid.

Gómez Pallarès, J. (2003), *Studiosa Roma. Los géneros literarios en la cultura romana*, UAB-Bellaterra (Barcelona).

Grimal, P. (1965), *La littérature latine*, Paris. (Reescrit a París, 1994).

Von Albrecht, M. (1992), *Geschichte der römischen Literatur*. 2 vols. München-New York-London-Paris. (trad. esp. D. Estefanía-A. Pociña, Barcelona, vol. I, 1997; vol. II, 1999: *Historia de la literatura romana*).

Zehmacker, H. - Fredouille, J.C. (1993), *Littérature latine*, Paris (2001³).

Temes de lingüística i d'Història de la cultura llatina (selecció)

Abad, F. (1980), *Lengua española e Historia de la lingüística*, Madrid.

Benveniste, E. (1971), *Problemas de lingüística general*, México.

Cavallo, G. (1975), *Libri editori e pubblico nel mondo antico: guida storica e critica*, Roma.

Curtius, E.R. (1976 reed.), *Literatura europea y Edad Media latina*, México.

Díaz y Díaz, M. (1975), "Latinitas. Sobre la evolución de su concepto", en *Emerita* 19, 35-50.

Fernández Galiano, M. (1972), "Filología: las lenguas clásicas", en *Greece & Rome* 10, 150-157.

Fontán, A. (1974), *Humanismo romano*, Barcelona.

Gil, L. (1961), *La censura en el mundo antiguo*, Madrid.

Herrero, V.J. (1965), *Introducción al estudio de la filología clásica*, Madrid.

Hoghet, G. (1951), *The Classical Tradition*, Oxford.

Palmer, L.R. (1974), *Introducción al latín*, Barcelona.

Pasquali, G. (1964), *Filologia e storia*, Firenze.

Quetglas Nicolau, P. (1985), *Elementos básicos de filología y lingüística latinas*, Barcelona.

Reynolds, L.D. - Wilson, N.G. (1968), *Scribes and Scholars. A Guide to the Transmission of Greek and Latin Literature*, Oxford. (trad. cast., *Copistas y Filólogos*, Madrid, 1986).

Programari

Pdf - Power-Point - Word

PROVISIONAL